
KÖPRÜLÜ KÜT.
679
M. Asım BY.

٦٧٩

[illegible] مختب

خلقه عالم [illegible] نشو [illegible] شيدا ديركون
[illegible] ابعينه [illegible] ديركون
[illegible] طاقت فالمدكم
دعوت ايچون [illegible] خانه تنها ديركون
لطف ايد وب [illegible]

يقول العبد في بدء الامالي لتوحيد
بنظم كاللآلي اله الخلق مولانا
قديم وموصوف باوصاف الكمال
هو الحي المدبّر كلّ امرٍ هو الحق المقدر
ذو الجلال مريد الخير والشّر القبيح
ولكن ليس يرضى بالمحال صفات الله
ليست عين ذاتٍ وغيرًا سواه ذا انفصال
صفات الذات والافعال طرا قديمات مصونات الزوال

[illegible]

بیت

خدا ایزد رخدا بود حی بر تر ... تعالی شانه الله اکبر

مفاعیلن مفاعیلن فعولن ... هزج بحری مسدس

بسم الله الرحمن الرحیم

بنام خالق حی و توانا ... قدیم و قادر و بینا و دانا

ثنا و حمد و شکر بی نهایه ... سپاس و منت و بی حد و غایه

اکا کیم وار ایدوب بو کائناتی ... یرتدی هر حیاتی هم مماتی

یوغیکن اولدی پیدا ار اولادی ... هم ایتدی قد زینیله خاک آدم

انک تسلیند ایتدی انبیایی ... خصوصا کیم حبیب مصطفایی

صلاتیله سلام اول شاهه دائم ... کم انکله دین اسلام اولدی قائم

دخی اصحاب آلنه کیم اونلر ... انک شرعنه اولدیلر مسخر

صاحب کتابک حالی

پس اندن صاحب بلخ مرحوم مغفور ... خدانک اول کمالاتیله مشهور

کم اولدر بو محتاج و کدایه ... اولدر وجهنه رحمت بی نهایه

دخی معصوم ایکن حمد یا کرم ... اوقیمشدی لغتلر اکا منظوم

اوقیدم اول تحفه حسامی ... معطر اولدی انکله جان مشامی

دخی منظوم اوقیدی چوق لغاتی ... اجردی طبعه آب حیاتی

شویله اولدم لغت علمنده ماهر ... لغت کیم بلمسم ولیدی نادر

کذاده سال اولدقده خدائی ... ایدوب رحلت قودی دار فنائی

بکا اولدی لغت علمی مسخر ... نه علمه باشلسم اولدی میسر

خصوصا علم ربانی که سلطان ... جلال الدین دیمشدر مغز قرآن

کتاب مثنوی کیم قوت جاندر ... ضیاء نور چشم عاشقاندر

کشف علم معرفت

بکا کشف اولدی تعلیم اوستادن ... انکله ایدرم عشاقه ارشاد

یقین بلدم که بر بو ربیته صور ... لغتلر اوقیه وزنیله منظوم

اکاهر علم اولور آلتنده اساس ... اولور عالمده بر فرد سخندان

خدا شاد ایلیه روحک حسامک ... ویره جنتده اعلاسن مقامک

کتوردی نظمه بونجه در مکنون ... سلیس و شوخ و رنکامیز موزون

جهانده بقدی بر شمع منور ... سیونمز حشره دک نفعک کورورز

خیر الناس من ینفع الناس

حدیثنده بیوردی فخر عالم
بو معنایی که اولدر خیر آدم

که اولدر ای نما خیرا نه ساعی
ایدرلر خلق اندن انتفاعی

دیله دیمکه یازم بر خوشجه نام
نظیمی اوله اول تحفه حسام

که بونده دخی اوله چوق فوائد
نیجه نفع ایده لر اندن زوائد

تشبیهات مناسبی

شکردن کونه کونه یپشسه حلوا
اولور بر ذوق هر برنده تنها

مزین اولسه بر محبوب زیبا
کیوب انواع الوانیله دیبا

ویرر هر رنک اکا بر درلو زینت
کلور عشاقه دورلو دورلو حالت

نه کلو وار ایسه انده جواهر
کتوردم بونده الا که اوله نادر

قودم انلاری که استعمالی یوقدر
ولی اولمیان انده بونده چوقدر

کتوردم مثنویدن چوق غرائب
که اوله مولویلر بوکه راغب

اولان بحر انده واردر بونده اما
دخی وار بونده نیجه بحر یکتا

یوغ انده دخی قطع اولدیجه اخر
کتوردم بحرنی ایچنده بر بر

در بیان قواعد

بیت همایون

تمام اولدیجه هر بر قطعه موزون
یازاردم انده بر بیت همایون

که اولدی یار رسمی بر خصوص اعجمی هم
بری ترکی اوله بیتش نه کم

که ترکی پارسیه اوله مقابل
بلورلر اهلی که اولور بو نظم مشکل

بو رسمه ایلدم اول بیت ترتیب
که بیله مبتدی احوال ترکیب

چو الطاف خدا کوستردی انعام
دیدم بن دخی تحفه شاهدی نام

کدا کم شاهدی مولوییم
دیار منتشه ده مغلوییم

بحمد الله که فرد معنوییم
که غواص بحار مثنوییم

مرادم بو که تحفهم بوله شهرت
کله اوزانیله اطفاله قدرت

ایده لر فرس ایله اوزانی حاصل
اولالر علم مولانایه قابل

در بیان قابلیت معرفت

زهی عزت زهی دولت سعادت
انک کانده اوله بو علمه لیاقت

ولیکن قومه بر جاهلی دون
که انک اولمیه کر طبع موزون

ایده معزور ایله تقطیع تفهیم
ایده جهل ایله هر مصرعده تعلیم

رکیک اوکرده بو موزون کتابی
خراب ایده او طبع مستطابی

یقین بلکل که بر اوغلنجق اوله
اوقیه شعری ناموزونی مهمل

یعنی یاء کسره عربیه آرتق دکلدر
رفتن و دن معناسنه

کن فتح کاف عربی ایله در و [illegible]
معناسنه

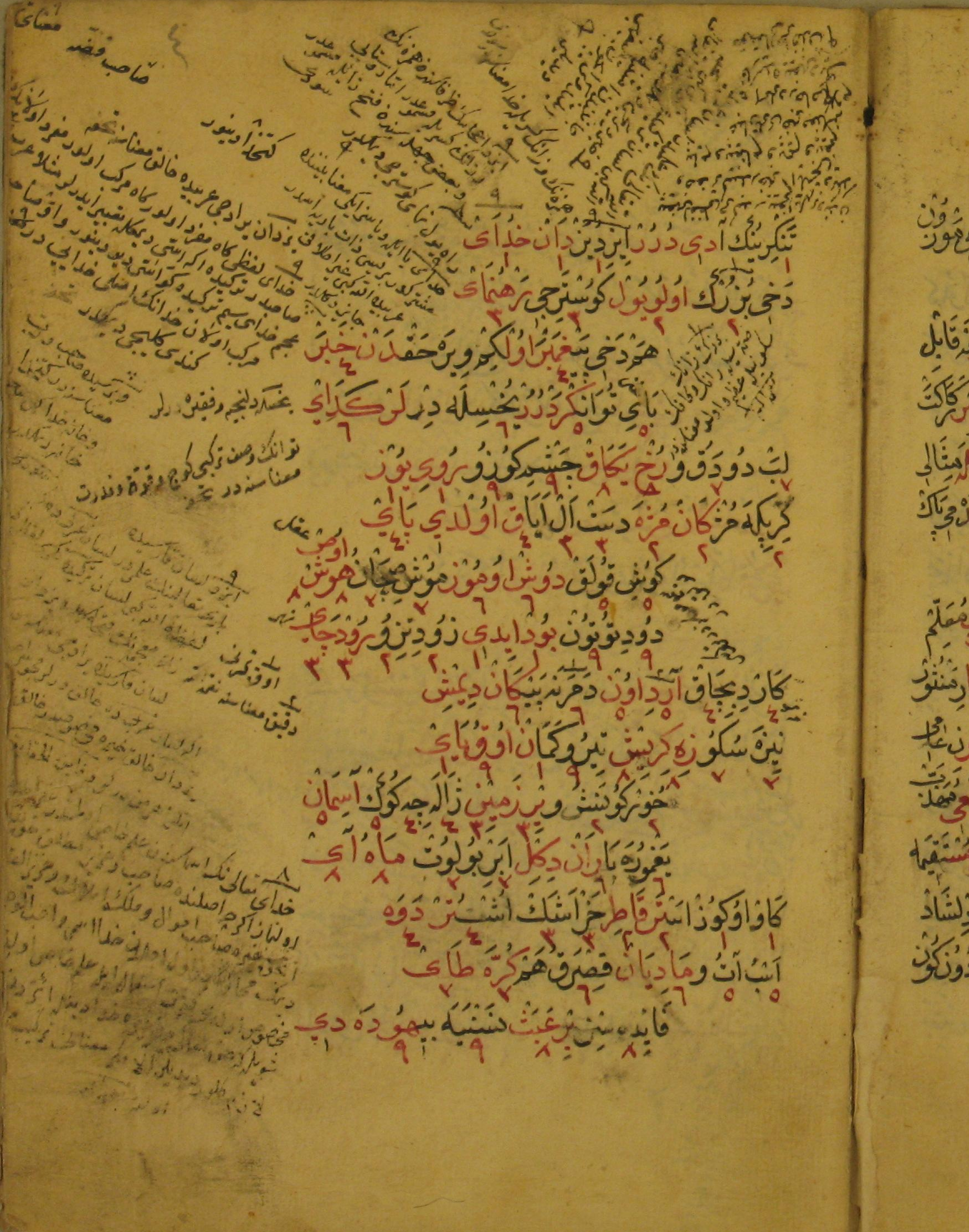
اولور طبع رکیک سست مشغون قالور محروم اولیمز دخی موزون

بیان اوستاد کامل

ملکی بر حاذق اوستاد کامل اتی جهد ایله ایدوز ذهن قابل
کلور وزنه ولی بولمز سلامت قالور طبعنده البت بر رکاکت
قوساك اگر ایله بر تازه نهالی بیوسه طغری بلور مجی اکله مثالی
یا ایکی بر داغ کر اوله اول خاک قویاسن برلی یوموق ایدمجی پاک

بیان تنبیه جاهللره

خدا قهر ایلیه اول جاهلی کیم اوقیدر نظم کر اولوب معلم
اکا کیم اولمدی منظوم مقدور چو تعلیم ایتمک استر یار منثور
خراب ایتمدر تحفه حسابی نیجه کیم طبع ناموزون عامی
بنم بو تحفه‌می سن صقلا یا رب شولردن که اوله طبعی مهذب
نصیب اتمه بونی ذهنی سقیمه نصیب ایت ذهنی پاك مستقیمه
کیم اوقیه شاهدی خیر ایله یاد ایکی عالمده یزدان ایله دلشاد
مفاعیلن مفاعیلن فعولن درشجان بدن غله دوزکون

تنکرینک ادی دردر ایزد یزدان خدای
دخی بزرك اولو یول کوستریجی رهنمای
هم دخی پیغمبر اولکم و بر حقدن خبر
بای توانکر دردر بخسله دیلنجی گدای
لب دوداق و رخ یناق چشم کوزدر روی یوز
کریکه مژکان مژه دست ال ایاق اولدی پای
کوش قولاق دوش اوموز موش سچان هوش اوص
دود توتون بود ایدی زود تیز رود جای
کارد بچاق آرد اون دمرنه پیکان دیمش
نیزه سونکو زه کریش تیر و کمان اوق و یای
خور کونش یر زمین ژاله چه کوك آسمان
یغموره باران دکل ابر بولوت ماه آی
کاو اوکوز استر قاطر خر اشك اشتر دوه
اسب ات و مادیان قصرق هم کره طای
فایده سن رغبت ننسیه بیهوده دی

هر دخی بیهوده سوز سویلیجی ژاژخای
نای قروطنبور دردر چنکله ششتا رباب
اقلغ و بربط قبوز در دودک دف نای
بو سوزجی ازبرایت کوکلوکک اچ یا سینی
این سخنم یاد کون ژنک دلت مین دای
مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
کیم بو کتابی اوقور علم اولور اکا قولای

کت برو سو بیله نکو کل بیا
ازجر ندن جونته نیچون چه
ایچ طوننه شلوار دی بک آستین
کوکلکه پیراهن قفتان قبا
نغز دکل کوکجک نیک بیه مغز
جغز و وزغ غوک در قوربغا
اولادی دریچه ترجه در نو
کوشه بوجق اورته میان
خویش خصم قوم قبیله تبار
یاد دی بیکانه بلش آشنا
کورنه کدی ناوه سنت قاره رو
اولدی پرستار دده دنیا
تله فخ و دام طوزق نام اد
شامله بام اخشم طک جکلدر

طوز نمک اتمک ات نان کوشت
ماست یوغرت بوزجه آشی ماشبا
بغدیه کندم دی و ارزن طروا
آرپه و بوکر لجه جو لوبیا
آرغه دی کاریز اولوق ناودان
دخی دکرمن ندر آسیا
همچو توکس می نما یدقرا
سنجلیش کسبه کوزرم بکا
مفتعلن مفتعلن فاعلن
ای شه خوبان جهان مرحبا

اجق کشاده و بیتبانی الن ابرو قاش
دخی برادر و همراه و قرداش و یولداش
صمنلو بالجنه کهکل کرج کچ و قوم ریک
سفال صقسی در خشت و سنک کرج و طاش
صو اب و خاک در طپرق و آتش اود یل باد
هر اشنک کوز یاشی در خشک و تر قرو یله یاش
خریدن المق و صتمق فروختن بحرال
دی سود اصکه لا بدر متاع و قماش
اکنجی برزکر کشت اکن شیار نفس

بكاراك بدرو بج بكوب دوك جج وجاش

برشمق آشنی آشخین فرشمند

بوتش ندرام صوتش جنك دخی برخاش

اوقی درتش كیجه كوندز صغرلین اولمه

بخوان بكوش شب و روز همچو كار و معاش

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

سنكاله اولیدم كاشكه یا تو بودم كاش

زنخ چكلو اولدی وقرنال دال — كبوتر كوكرجین قناب تر و بال

سیاره ولخشر دكل یلدزه — دبی وبنه اولكر بكلی آبی هلال

هلاله نو دینور پارسی — صمان اوغرسی كهكشانا برشال

آری بیه دی زنبور وكندو قوان — شكوه چیچك انكبین اولدی بال

بولك صاج اوربلی وصرقوغ بك — دی كیسو وحرغول قرخال خال

دی اوغلنجه كودك وكنك كرز — جوانذر یكت بور اوغل پیر زال

بوتامش نه قرتوت وقرغل دموی — قری بیر زن آی دی وماه سال

سخن دارم از در بر از من بنان — سوزم وار ابوانجو دربندن آل

فعولن فعولن فعولن فعول — كدیبسن جمال وقلیسن كمال

درلو سبحی باده وملا هر پیاله جام

قرنق كنیزك وقول دی بنده هم غلام

كنجشك سرچه صرچه دخی ابكینه دد

سرچه طبینه یعنی بلغرد خبر بسیام

بربند درکو ملدرك افسار دربولاز

فتراك تركجزین اكر اولدی اوین لكام

كفكیر كبچه تابه طغن جولكه دیدك

جوشید وبخت قیندی وپشدی جیك وخام

شمشیر وتیغ دی قلیجه دشنه خنجره

كیمخت صغری قنه غلاف یدر هم نیام

طام بامو برج وام كس آم مراد كام

هم كام بدر آدیم دخی درلو ماغ كام

اى دست بكيرى دامنت از دست كى هلم
اى آل طنوجى انكك الدن قچن قويام

مفعول فاعلات مفاعيل فاعلات

علم اوكرن كسنى بو بيسر دربوجه مقام

قارن شكم نافه كوبك بل درميان قوشق كمر
دخى زنخدان در اكك سينه كوكس در دخى بر

مرغابى چرغ اوردك چغز بترى كند يعنى قفر
آهن دمر درمش بفر كومش نه سيم آلتون نه زر

ارزيز قلاى دمردوى توج آسان كلن دشوار كوج
ارزكج بهار وكبش قوچ ديشى و اركك ماده نر

كار يعنى فتنه كن اوپش كاندر جماع بوس اوپش
خوى كرده يعنى درلمش عورت زن وشوهر دار

خم كوپ دو دو دستى سبو آن سو اوته اين سو برو
اوك اردا اشاغه يوقرو پيش وپس وزير وزبر

بوجه

بوجك اوده وامت كراز ارقم قاشى پشتم بخار
بونده كتور انجا بيار زانده الت انجا ببر

اوتورمه بلمزلرلد قاچ كندوى قورتر الى اوغل
منشين بنادانان كرين خود زراه كن اى پسر

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

حقا كه جاهل صحبتى نار جهنمدن بتر

جشنه بكر اولدى كوزه بردق — اشنه مجوى جوى ارمق
انداختن وفرو فكندن — انمق دخى آشغه برمق
زرد اولدى صرى وكبود كوك — قاره سيه وسپيد آق
هم سرخ قزل يشل در سبز — نيل اولدى جويد كرينه توق
لخت اولدى جوق فتى در سخت — هم ابرى درشت وبزم بومشق
كف ايه وناخن اولدى طرنق — انكشت سيرك اولو برمق
كالوج بجسبى مشت يومرق — كشتى كيدر عرجه زورق
هم شيب وفراز اتش يوقش — يوكسك خو بلند وپست الچق

برهید انکش کشد هراسان قورتلدی او کمسه کا اولدی قورقوق
مفعول مفاعلن فعولن علم ایچره دُر دُرُسماد انجی

میجکد یعنی طمر همرژک طمردی قاندر خون
بزنلمش جو و سماط آراسته بسیار خون
بازگونه عکسینه دِر داخی کلکونه فلک
درلودرلو کونه کونه باشی اشاغه سرنکون
کوده تن دوده بغرسق تلبرک اویکن کرده شش
ایکو بهلو یکاسو کشت یان اوجه سرون
رشته قورتلمش ولیکن بسته بغلو دستنه
موی قیل خامه قلم نامه بتی درنجامه طون
صوچ کناه صبح بیغمشان صبح بری ایسته بشاش
اودبرن قوبرتکن بهر اش قوص بتر اش بون
بر ایکی اوچ در دُبتر یک دو سه چار و بنج و شش
التی هفت و هشت و نه ده یدی [illegible] طقوز اون

بیست و سی یکرمی اوتوز چهل قرق پنجاه اللی در
شصت و هفتاد التمش و یتمشدر نکا لیوه بون
داخی هشتاد و نود صد سکسن و طقسان یوز
بیک هزار و صی صنه بشمار و میکن ازمون
ایچرو کل اکلر ایسک بوخسه قلغل طشره ده
اندرونا کرشناسی ورنه میهان دربرون
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
حیف آکا کم دام جهل ایچنده قالمشدر زبون

بوردیدن اوزنمکدر نوردیدن دُر دُرمک
زمین راخوک بر کبدن ندن بیری طکوزدرمک
ربودن قیمغه دِرلو نمودن یعنی کوسترمک
زدودن بصدن اجمقدر بسودن دخی سورمک
رستن ایپ تافتن بوکمک یاوکم یافتن بولمق
رسیدن ا[illegible] دِرمک چیدن یافتن اورمک

خرامیدن خراشیدن صالنمق طرملامقدن
صاورمق اولدی دامیدن دمیدن یعنی اوفورمك
غژیدن اولدی سورتنمك بکردیدن دوندرمك
کزیدن در اصرمق دخی شکلابیدن ایت اورمك
یالك تف سوختن یانمق درزیدن دوختن دیکمك
خمیدن روفتن یعنی اکلمك داخی سپرمك
اولور انکاشتن افراشتن سنرمك وقالدرمق
دخی پنداشتن برداشتن صنماغ وکوترمك
طپیدن طلابیمق دمیدن سبزه اولبرمك
رمانیدن دراورکتمك رسانیدن درایرکورمك
چه باشد سی دیناز نخ زهر دم خویشتن دیدن
نوله صو وغرق بوزدن ادمدن کندوزین کوزدمك
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
کرکدر کندوزین بلمزلره کندوجی بلدرمك

آتش علوی

زوده یکی سوه

سده شین وتودیدی قیمغه فله دراغز هراغز دهان
سبزیدکله تله تورده دی دله سکسره دیله دی زبان
اولوخانه کی دخی کیفجن قشله دی دکل سنجی بیدی مجی
قمشه دی نی سکره دی نی الکه دی فخ شکاك اسنجوان
کوه یاغی مشکه ویایغك ادی نهره در اولو نهر در
اوده زهره دی قاوغ وناوق بربحا ابدان بربحا کیان
اوکی کوف بط قزو فاخته اوکیك کلازه خو صقیسغان
قوشه مرغ دی بچه یاورودی یوه لانه در دخی اشیان
شو کوجك اوکا ولد بالیجون اکا کازه دی قیز اولسه اول
دی اکا نینی اوه خانه دی درکه ستون اشك استان
ساکدیکوك اول کد فول اولدسین دین اولوسنه توبوزی انی
بنوبهیز ان کره هی شوی بن رکك دین بهل ابن وان
متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن
کجوجکلدن اول کادب اوکرته بو بوب عزیز اوله بیکمان

تکرك طلو و غنچه دخی دی برف قره دبی یدمه
دیمیش صبون قرو یه بره چوبانه شوبان سیر و یه زمه
دیغله تخل سوندورغ دی بوغ و بیا یهید ولی
اوکندره غا و شنك و صبان اوقنه دی هیش زواسمه
کوزل کش و کش نه قولتق ایچی بکش جك و جکله یعنی مکش
دی ابلهه کول شیدا دلی دی کیج اویا فلیوه سمه یعنی سرسم
سن اترجانی ادب بولنه یوری کاولسن برار قودن
توجانی بکدر براه ادب بر و کیرشوی سیرزهمه

مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن

حرامی یمه بلانی دینه دی عیش و غمه شکر بودمه .

دی چوبره بیبرامن اقلیمه دی کشور
دورجیه قویمجیه اهنکر و زنکر
درخورند زلایق و هم داخی سزاوار
ارام دولنماك برك ارایش و زیور

یعنی دبکلنو

بادر

بادرند دنجی سیردو داخی براسودر
مجی زیبد و ماند قله مجی مانه بکزر
دنداندیش ارشدر بلك و تار ارشدر
خا بودار غنچه دی بشم بوکه فالیه بستر
بوفرلغه بالاتر و بالا بوی و خوی در
ایلکه دی بیشتر و کیرلکه بستر
رهیر قولوز بر عشن واو بیجی بی رو
بیکار صوش صوره نه دی چهره و بیکر
مجی داد یمن و برد دی بکا عدل در داد
دادار دکل عادله دی فرد یکنه دادر
ملك اسمی خداوند خدیو و بیشتاب ایو
برده قرو یش قول دخی دیر کر قوله جاکو
هم اولدی سپهدار و سپهبد جری باشی
دارا اولو سلطانه دی حکم ایدیجی داور
جرتحه دی بهرام و زحلدر دخی کیوان

کون باید وغی یرنیا خنرود غدوغی خاور
کوجلو یده نوا یادید بیلرلیک بهادر
اب اولدی وسنی اولدی دلیر اولدی دلاور
شاشی بددی لوجه دخی لوک السز بی دیت
لنک اقسغه دی دلیسزه لال اید و صغر کر
قیز امغه سرخینه دی دزبته دودر
دنبل جبان ارخ سکل ارحرد واوبوز کر
بیروز طز اونکولك اولدی سکالش
باداش کیغی کیش اودشنك دخی کیف
بوبر قطوت کبز یولد وطوزی بوریجه دایم
فرمان بربود دیشو بره راست دوایدت
مفعول مفاعیل مفاعیل فعول
علمه عمل ایت تا بوله سن جنت وکوثر

هم باید دی نابستان دی کولکیه همسایه

قوبکه اونکولك یعنی ظن

هم دخی

هم دخی زمستان قیش دی قوکشو بدهمسایه
هم باز بهار اولدی بایین کوزه دزلو
ایسی دی وصووق دی کرما بدوسرمایه
اولکم اوله اصلی ادی اول پاك نژاد اولدی
اولکم اوله اصلی الجق اول اولدی فرومایه
اماده برقلمش برداخته دورلمش
نازلنمق و دورنمك نازبدن و پیرایه
ماهی بالق اولدی مار ایلان و قربجه موری
عقرب بله جیان ادی و کژدم دروصد پایه
اجرونکه اندوزی فرد ااعیان اید
بوکونکیه قرانو رسن یارین کلو راوز نایه
مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
بوقدر ایلکی عالمده ایلك کبی سرمایه

قوقیشه دزلو کندیده کنده بکست اوزلمش قوغیشه کنده

فرخنده فرخ قوتلو وخرم / شاد اغلمق کولمك کو نه خند
بل آفریننده یارادیجی / رزق ویریجی در روزی دهنده
هم بلیجیه بوینده درلر / شکر دخی بند درلر دونده
هرچلجی هم دبه لیجی / اولدی کشنده دخی کشند
خود راستودن کندوی اوکمك / لاف اورجیدر هم کزند
هرچه بخواهی رو خواه درتو / هرنه دیلرسك واراسته سنده
مستفعلاتن مستفعلاتن / سن سندن اولمه غافل اکنده

روزی دهنده یعنی رزق ویریجیدر دیمك اولور

ندر اضطره ستره قرمقدر ستردن
بلکو فسان فسانه مثل وقصه سترون
دیدی دکمکه نشاندن دخی صچمغه فشاندن
دخی صقمغه فشردن دخی طوکمغه فسردن
بغل اولدی قولتق لغز بچمنه لنج درلر
بوچقه دیکنج لیکن اوتورقدر نشیمن
دیمشلر اوتلغه چراکاه دخی اوتلوین علفزار

طوکمغه

اوتدی

اوتدی کیاه اورق داس ندر دنوار اورکن
شیم اولدی جارق ادی ایشم اولدی دخی رانین
قره اوه دیدی خرگه قلبق نه اوله کرزن
بهمه تو نیکویی کن بتو بیند اینك ازمن
قو یه سنی ایلك ایله سکا اوکدا ایشنه بندکن
مفاعلن فعولن مفاعلن فعولن
یرمزله یا دا اولمه ایلردن ایلك اوکرکن

یعنی اوراغن

یعنی قلباق

بلجق کل اهك الجی هم قلبچق اولدی داسه
مستین کلنك وکورك یارودی دخی ماسه
قبلك پلنك وقولك تنك اولدی طارهم تنك
مانی کتابی ارژنك دی زنك ایس وباسه
طوبز کلنك درزنك طاغ کچیسی ولی تنك
عار اولدی ختنه سنت منت دیمش سپاسه
هفد انه درعشورا اشی و یاغ روغن

یعنی اکین قلچغی

بزیان آشینه کو داب دیر بر جناغه کاسه
انجام صوك و دشنام سوكمك ستایش اوکمك
دشت اوه دز لکن طشت بنکان دنلدی طاسه
انکور اوزم ارکیدر الوم رود اروند
سیب المانار انار و کلنار دیکر اسه
اتماجه باشه اله طوشنجل وطغان باز
بوجه دلیجه طغان هم شب بن بر اسه
ایوملك سوتیکیله اولدی بطر ولیکن
هم خار خار دز لر اولسه کوکلده طاسه
شادی مکن تو باسوز انده میار باسوك
ساونمه سن دو کوند غصه کتورمه باسه
مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن
سلطان عالم اولدی قانع اولان بلاسه

ایو خرس و طوکز نخوك کراز — سك ملس ایت سکلر جر کراز زدی باز

درسکه

درسکه وار دن بدسیت فرش — قوله بازو دی هم قولاجه دیبا باز
سوزن اکنه کی ار شنو سوز فاز — اوق کوند ارد دخی دی ضند
بهتن بهتی بوغن ستبر قصه — کوند و کرد دکرمجی اوزونه دراز
دیدکو دکور بسبین و تو بنکر — بو بسوز از بسابی و ابله کساز
فجی در تار یانه بوبرت اتمك — ترك تاز اولدی هم سکر دیتاز
قلتمغه در جهیدن و باری — اوین و فالغی برجه اوینه بیاز
فردمك مانش وم رحك متحو — هم فجی سیم در صوغان خوبیاز
سیم در قور خو صبر و در بیمار — دخی بیشیار جو قدر اندك از
هر کم الکسك درز فراوان بر — اولدی خرسند و قانع و حرص آز
بیستن خورد اوتمه قاصله دخی خوید — کفته کسمك دی اوتمه اتباز
کوکلم کیدی کلدی بینه — دل مار فت جی نیامد باز
ای کوزل بوز لوبك کل و نارلن — ای شه خوب دو بجید و ناز
فاعلاتن مفاعلن فعلن — ابره مقصود ده هر که صقلیه راز

بیختن اولدی الك هم دخی ماشو دزالك

سندی یعنی فقراس پارسیده
فجی یعنی نره دیدکاری
حرص یعنی توزکی

هم دخی آشوکل سرخ اولدی سبوس اولدی کبک
خواهر قز فردشه دی مادر انا آتا پدر
آدمه مردم دی ول مرد م چشم اولدی بک
هیمه وهیزم درا ودون هم دخی خاکستر کل
آذرا وذ انکشت کمور اخکر کوز یعنی زلك
زنده دیری زنده یمالی طونه دی دخی ادم
صحتین وجرم کون و پوست دری خواست دلك
بوز اندی خنك وسمند اولدی قولا اولدی جمش
سرکش وسلبسك بلکن نرم رهوا اولدی اوله دلك
چند شنابی بکنه این روشت نابکجا
نیجه ایو رسن برغه بوکید شك قنده یه دك
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
هر نه صنور سك اشکله هب باشکله کلسه کرك

دبذره هموار دی هم دخی یکسان کس بری انبری قصح اوسه دی سندان

هم دخی خایسك چکچ تیشه کسر در — دربه دی جوبسای هم اکسو هان
داغ دبسنه دی شنج کروبلکدر — کوه بخس کوه داغ اوکرجه کو
اولدی طمان الدیم بزمله بجنو — شنبلم جه هرطمان عرش کرزمان
هم دخی رخشنده در الدرخی — هم دخی نابان درر دخی درخشان
معنیده دریا بخوش اکله دیمك آزدر — همزه وزاد ول دوش بون بوش اسامان
بکلم جین صر بیج خم شد اکلدی — اکرجکن ویوزجور روی بکردان
بکدرنج لی وابج بتوس بیانشام — قوتوق الان میزبان دی قونغه مهمان
منوکیش سوه طولجر بونه فاو و — بابله ناوا وریم هم اولدی ناو وان
قیشلی وی کاشانه درکاج ددر کوشك — جرد غه ورواره دی هم دخی ایوان
سونبه دی غمکسار دردنیم هم درد — دم نفس وهمدم انی صوکره دی پایان
خرقه دکوا رقه پشت بلمیان درد — اب دون دی اق صوپه روان جان
من بن وبجز من وکیله ددر صاع — اولجاکه پیمانه دی عهد دی پیمان
اولدی کران وسبك اغر وبینی — دختر قز قرکران هم وجوه ازان
صوزر ایسك صولجان نه اولدی جوکان — بو وه لنان طوبجز کوبك غلطان
زالده صوذ بینلی تلقغه دیرلر — هم دخی داغرجغنه دیدیلر انبان

رخشنده ونابان ودرخشان دیمك
اوجی دخی پارلدی درالدرخی اولور یعنی پالچق
بوزبوش یعنی اسامان
بون بخش کشاده دیمك اولور
بانشی دوقلوداد سری سامان
درلس دیمك اولور
فاوون دیمك اولور بوز یعنی دخی خربوز
مربون زه دخی فارسك
سوه یعنی دوه قوش اولیان خاتونه
قنجس دیمك اولور
ثمان یعنی من دیمك اولور

دلك یعنی جالنك
نرم یعنی اونسز اولور
دبذ یعنی تمور سندان
همواره یعنی بکسان یابس

مهر کونش دخی بیل جهر و مهادی — ساوی بو بوند رق دوجی شتربان

کند جی کی دز بیوش دخی بیوشان — لیفه درایج طوق یقاسی یاقه کریبان

قاموی بسلاوجی صقلیجی دز — باهمه بر و بر دکار هست نکهبان

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاع — یار اوله دائم سکا همت مردان

چه نه قوش بمی چینه دخی قوجی سحرخیز
حسود اولدی بداندیش اوزین کورجی خودبین

بتون زفت بخیله دکل زفت و طرف
ندر قین دی تیره بولانق تره ایین

براندابرشمه هم دی دیباج ایک کژ
کوزل خوب اوله زیبا و [illegible]کین

ندرطاغ ادیکی نلک قلم کلک قوبر و اورم
همور اولدی و قوز کوز دخی خرده نه فرسین

دی شیر ارسلان نر و بر دی نور دلکو به کفتار
دی نور سزتلانه هم پارس دد دبور کنام این

نره یعنی ایپک حریره ... اولنور تعبیر اولنور
دیباج عربی در یعنی ابریشم

دخی

دخی قوتردی زور دخی دیر کج و دوز
ارق طاغ آشکی کوبر دخی کوبر د درشین

کیسه اولسه طولو اقچه دینور کیسهٔ پرسیم
کر اولسه جنق التون دینور کاسهٔ زرین

دکل صالقمه خوشه دخی آزغه توشه
قنق نان خورش اولدی دکل هکبه خورجین

کوکل نیجه بر الدار سنی سیمن و طنلو
دلاجیند فریبند برافریبه و شیرین

مفاعیل فعولن مفاعیل فعولن
درش علم و کماله ایده لرسکا تحسین

شانه طرق بیق بروت هم صقل ادی ریشدر
ریشنه صبحق در دخی برت بشن ادی ریشدر

چیره یکن دی کتونتر زیره و خیره پوش در
بال اریک جو نوشیدر دیکنی دخی نیشتدر

ترت تانش یعنی تکل باشنه تعبیر اولنور
پارسیده ریشش درلر

کوزقبغینه بیله دی بر طلودر کدو قبق
بوش تهی و باش سر ارتوق یعنی بیش در
قویروغه دُم دی بریم اریک نیم بارم صرم دوال
صوصغوی باشی بدی کلّه کا و مبش دُر
طاشغی دبه باذکند آرقه سی کوزخوکوز پشت
کوسه و صقلی قبا کوسج و بلمه ریش در
منشلغه دمق ده و قرزدکری دُنبه کری
ویزه آدی وُ دینه اوق یک و زه بر قریش در
رونق فر دخی دیکر بالطه تبر ولی سپر
قلقنه دیرلر اوق یای قوبجوادی کیش در
طیمغه دی [illegible] بسیش و بسلمکه دی پرورش
زاهده پارسا دکل مذهب و دین خوکیش در
آتلو سوار و مرتبه پایه پیاده در پیا
ساج ایغی سه پایه در هم دخی سیخ شیش در
اینست اب خوشگوار ایدا نکه تشنه است

بودر

بو دُر ابو سکیجی صوکا الاوکه صو صمشد در
مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن
علم و کمال معرفت عارفه اوزکه عیشدر

بوترغه دو زه دی جوزه بلجه نسنیه چین
لوله دُرنا بزه دی صوله جب و بوله بشنیز
صمریه چرک دیمشلر دخی سرکین لیکن
سیدوکه بوخه چمین دیرلر و هم دخی کمین
غنده اورمجکه دی صاری اری منج و ستوه
اونکولک خوستیه اولدی هم اشتین ستین بو دخی عناد
کارکاه اولدی دکان جنبره اهنجه دکل
بای باف اولدیسه جلبها دخی کرباس اولدین
پلیشه دی صنعته پیشه مشتبسانه دکل
معنسی کفش درفشک بری پشمو برد بیز
قرغیه زاغ دی دام اغ بناغ ایلک اوجی

یعنی نیمور چنبی
یعنی بز
[illegible]
ویزه آدی یعنی بوم آرزیدم دیدکلری [illegible]

بند باغ و پراغ طاغ باغله بستان بالین
بر یورییش بوریکم سنجاقیا منده کرك
دو بیشی رو کتر ابا بد در رسته خین
فعلاتن فعلاتن فعلاتن
کورمیه هیچ سعادت بوزین اوغلان کدا اولدخین

اتك حله و فغر اوزم تکاکیدر تاك
همرز در اوزم جبوغی بر تعقد رجاك
بیبرق دخی برك در اغاج حاصلی بار
کوك بیخ و لیك بکسمند ز دخی کاك
بوغمق خفه کردان اولدی سیلی درلوش
چلد اولدی لغتده چابك و هم چالاك
همزرف درك شکرف اولوکاف و شکاف
دی یارغه کوجقر در دخی مغاك
یوك بار دخی یول دخی اوج کره سه بار

زاج

تاج افسر و کرسنه اج زاج اولدی زاك
اولکه اولدی ابوطغری اکانه قورق
انکه شدبنك و راست اوراجه باك
مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع
دولتلو اوکم عیبدن اوزن ایده پاك

فریب آلدمق اولدی فریبدن آلدنمق
کیشی چابلوس ایتمك تذر یعنی یلدنمق
کشیدن درجکمك کشادن در آجمق
لغتده بمکیدن قیقوب طوطلدنمق
غنودن امزغنمق اویومق بخسبیدن
ببالش نهادن سر خو یصدو غه یصدنمق
بکنمك بسندیدن کزیدن اوکرتلمق
سرابیدن ازلامق بستر میدن اوتمق
چشیدن درطتمق یمك خوردن و اومق
آقمق

قریدن سکیدن هم بغریدن اکرنمك
دی سفتن دلك دلمك درنکیدن اکلنمك

دی فیجا وغلطیدن کرنمك بوالنمق
جریدن دراوتلامق هم آغشتن اصلامق

شدن تر زباران یعنی یغموردن اصلنمق
به ارنجا بست این کفتار اکر میلکنی باور

بو سوز یکدر رجا ایدن کرایدرسن ایناغق

فعول مفاعیل فعول مفاعیل

کیشی اوصلولقدندر ایشی اصلویه طمق

جام اغجی کیز وقین آغجی غوش
اغج دلکن خول دربوم بیغوش
بو یرا ونکی کوند دیدی دوندی
دون اصی آغجی کیجه یه دوش برندوش
دوشنك جام خاب اولدی غرباین یا النجق

دراغوش

دراغوش کن قوج قوجاغ اولدی آغوش
سمك خلم دن داخی بنبی بوربدر
قفا خیره قولق دیبی دی بناکوش
دی کربی بدجینی ومیموز کبی
هم آهو کیك طوشنه هم دی خرکوش
یمك خور دی سیر طوق روزه اوروجیر
ادك موزه اولدی بنیج اولدی پاپوش
اوجو طوغمشه دیو فرسای دیرلر
خرد عقله دی اوکی کتمشه بیهوش
طوقشمقدر آسیب آشوب اورکی
اوروشدر زمدر قالی غوغا خلالوش
فرشته سروش وادب اولدی فرهنك
دلوبه دی دیوانه هم دخی مدهوش
صلوبر دیسك دی رها کن دی تن زن
دیسك اینسم اول هم دی هیما خاموش

ادك یعنی مست
یعنی صبرا نوتمش
یعنی عقلی کتمش

دیبایه سکادی بیجکلر سن اشیت
بکویم بنو کفتنیها بنیوش

فعولن فعولن فعولن فعول

ایت اوستاده خدمت صقین اولغل نوش

هم بریدن اوچمق و هم دخی اوچمق اولدی بهشت
دوزخ اولدی طاموادی کشت اولدی اکدی بکشت
انجیل ادی انکلیون بت برست بوته طبجی
هم کلیسه هکیه دردر هم کلیسه اولدی کنشت
سبج دریا الیخ زلق یخ اولدی یخ و فرخج
جرکن جبل دخی دی جرکنه خشوک دی زشت
کلیسر دردر باشکه اول ازل نه باندی ایسه
خواهد آمدن بسرت وی نخست هرچه بنشت

فاعلات مفتعل فاعلات مفتعل

طبعی و طبیعتی در آدمک نهاد سرشت

[illegible] کوکدن یغان دولو یعنی [illegible]

جاه منصب جاه قوبی راه یول
کاه صامان کد دخی کاهو مرول

قیننا زن مادری بل شوی ار
ینکه قیناته شوی زن بدرث

یول قاز بوری درد فرزند اوغل
کوکیکودا ماده در اویناش هول

خشم کین طیره نبیره در طول
اوغل اوغلی در نبیره کوپری پل

دوله دولقا صرغه بلکن بادبان
انجکه پستان دی جالغوبن سنان

بالی بوش دوشاب بکمز خواب دوش
کیک کلملک بیره کیک و بت شپش

جکره طله کوفلی اتمک کفخره
اره بجقو کف کاوش و هم کره

شوی یعنی ار دیمکدر
بر دخی بو معنی

دمجکه یعنی مجمه دیمکدر

بالی یعنی آت یابه‌سی

بوز هم بد قوز آغرا ورد زم
غصه و قیغو نژند و هم دژم

طورمق اولدی استادن کاستن
اولدی اکسلمك و قالقمق خاستن

هم برستو قرلغچ سیما بدر
زبو چیبك جربش اکت سی خابدر

دیده بان کوزجی طنقدر هم کواه
صیغناجق یره دی جای پناه

دی قجاجق یره هم جای کریز
دبیه تارك دی تادك دخی نیز

تانه در بوزده جفت هم دامغول
اوردز ابودز و طوبق بزول

جنس بیر آمد بسنی لا لنك در
هم سنجی سیکی و مصلق بنکدر

قورقلو ایشه دی کار سهمناك

بیچون

چیبك بر اوتدر
اکت یعنی اکت دیدکلری

یعنی دیوچك

اوز یعنی صغر قاوغی اوزر
ارسلانده حاصل اولور

لنك یعنی بوقرق اتك

مصلق یعنی بنکك

بلیجی الیا جکلری صندوغه لاك

برنغ صوبندی کوزن اولدی صیغن
خاك توده اولدی طبر اقدن یعنی

اولدی آور دن کوترمك ریختن
دوکمك و چتنوق درز بکر بیختن

ماجچی بالانی آنی در اشتلم
غربده در طینفه دی ستنب وشم

اسمنك اسا وسرفه او کسرك
کزلو در بو شیده بو سیده چورك

او بخوده خور الدموق اولدی بخست
هم شکسته درصنق بو بون درست

مهره بوجق مهره هم والان نه
قاو و چقمق سوخته آتش زنه

کاسنی کوئیك و بوذرلك سپند
هم ونیشه کونلك قوش بورنی شند

صوبندی تعبیر اولنور
برنغ درلر

ماجچا یعنی آت بالانی دیرلر
ستب و شم

طینفه یعنی آتك طرناغی تعبیر اولنور
غربده یعنی غوغا دیرلر

ایکنجی مهره یعنی کاغد مهره سی
والان زند درلر یا سپیده

کوینك بر اوتدر

غلبه انبوه وقصنی انکز د
آودر نخجیر وهم پرتیجی د

طرملادی خست بالق آغی شست
نیست یوق آری آودر وار هست

سوسبو هر پاکه در بو سو کمین
هم یوزک انکشتری فاشی نکین

بنبه بنبوق هندوانه قاربوز
ایکی در بو زینه قیمون یاربوز

دست ابرنجن بلازک کوشوار
کوبه نیزه چل صیغرجق قوشی سار

هم صوده یوزمک شناویدن درر
هم دخی صنمق تراویدن درر

هم بنالیدن اکلدامکدر
هم زنو یدن سکلدامکدر

هم صرغمق خودکماریدن درر

هم سکوب

قصنی بر اجزادر
غلبه یعنی قالبه لق

بوسو یعنی کزلنک

بوزینه یعنی حیوان دیلک اولور
وهم یاربوز دخی بر دیلدر

٢١

هم سکوب قنمق کواریدن درر
مستمند اکلودر دلاغر ارق

تلخ اجی اکشی ترش غوره قورق
اوقماشی درخورو باردان

قب چجقدر اوقلغو دروارن
اغلبن در دیله اولدی زار زار

لابه یلوارمق ارقدر هم نزار
خسته کی در صیقلق درد اغریدن

اصلا ان آو پخته دوزد اوغریدن
یافتن بولمق دیمک کفتن دیرر

هم دلك دلمك ندر سفتن درر
نودیمک درشه دیمک هیبت شکوه

اولدی کوردشتانده بر طاغ کرده کوه
بادبیزن بادزن هم یلپیزه

بی مزه طتسوز خوطتلو بامزه

سکوب قنمق یعنی اکجینه سغمق
وصودن قنمق دیلدر

حبه دانه خوشه آدی سنبله
دید کون بن دق کلیدر بلبله
انجقرق اولدی غنك اما آروغ
اولدی کاکرمك دخی یالان دروغ

بکلمك اولدی سکلیز بدن سنوتر
الفیه دین لوکوشدر نیشخوار
ایچ یاغی بیه وقفردوق جرد
دوده اوبه دی جادر خیمه جر

ایچ درون هامون یازی قیرك کنار
اولدی سوپرکه دکن جاروب خار
بکدشه همتا دکل همزاد ایکیز
ایکیز اولدی کول ودر یاد کیز

کورخانه دخمه در کیکش فراخ
هم جقل جاقل شغال وسنکلاخ
لوخسا زاج اولدی ماهی بیشیار

بوبل

بوبل امثال اولدی بلدر اولدی یار
هم جریدن اوتلموق اوتله بچر
اوتچی جرجی وپزشك وبیلور
کودده آماس شیشودر آبله
تن قبرجو غجصو نکدر کوبله

کدکجی درمه اولودر ابوه به
هم کروهه بومغ ودو کمکره
انجمن ابشتن زادن دیمك
درنك ویوکلی طوغرمق رنج امك

هم درخت وشاخ اغچ دخی بوداق
مح نهند قورلر نهادن دیرقومق
سرویله کندر کنفشیله کتنو
لو دخی شالوق بلاس ویکی نو
دیوجه اولدی سلك دخی زلو
بوتبشو بکذار قوبوغز کلمو

بابرهنه پالین ایوق بند کی
قوللق اولدی قای هم بارانداکی
بس بتر جیلی بیس آیله اولسه بس
یکیش فالمشلو فر بادرش
هم طروکاورش ویمنو لیجق
هم دخی انجوغ وآتشیدان اوجق
بیره بولی در طبرخون تخکلون
فوزجیوکی شمدی اکون وکنون
رشک کوب بشک قغ بن کستوان
آت طولی درخود اشق یل پهلوان
رشته وخسر وخسو بینه ندر
ارصراسی فینتا فینانه در
وارلق هستی در بتو سته در
اولاشق بب اولان آهسته در
کوبجک بشتوستی خاتون ستم
قولج

کوج تفک زبطانه کوزک اولدی دم
بکر فرد وشبزه کالم از کورن
عورت وبلخم فلاخن درصبن
بوجه بالا بورجی دلاله در
هم اوبوق تندبسه بیسه آلدر
تکنه درزبر جیکوکه درملخ
شوخ کرد زجرک تازیجه وسخ
هم نیستان در قشلق بر نیان
اولدی ناخشلو هویدا درعیان
دنبه قویرق ستمه تب رخنه کدک
بخیه معنیده نکنده در دیدک
کیجیک خارش دخی اولدی خذیر
صارلق هم یارجی اولدی دبیر
کرکدن ارج اولدی قلجو غلج
هم سبار یدز آکرازدو آلج

بیلدرسون که ذکر الفیل ز نهال
نارده دال اولدی و بوین اولدی بال
اوند دار وودی سسام کنجد در
پسته فستق اکده هم سنجد در
اولدی کهواره بشک لمتر سوک
آندسو کند و کووه اولدی بوک
ساو اکند و پیه سید ساوین دکر
دوک ایتک بند و اقولای بر خوکلر
سرب قرشون شوره دز جو زق سراب
شوره یر کم کور تنور ایرا قدن آب
هم جوالدز تور ایله بند و ذکر د
هم استی کرما اولدی و صوق اولدی سرد
کاج سیلی دخی کرنج اولدی دیلم
هم بر ین اولدی سر بنیم دریلم
محنت و اشکنجه اولدی پیچ پیچ

بولدی عزم ایتمک براغ اولدی بسیج
هم نوا نغمه نصیب اولدی نوا
هم کسنی کا کادرر ایش کوچ کیا
خب کن ایسم اول دیمک بلجو خلاب
رنب کلکن اولدی و صافی اولدی ناب
ار برابت کم درت دررمعنی ناب
بری تاب آفتاب و ماهتاب
بری قرمق بری طاقت بر سبی
زلفک ایتک اکلوب بو کولدوسی
هم کتابک اولی فهرست هم
بر حکیمک آدی زردشت ایدی دد هم
یاریلوب آچلمش اولسه کفته دی
اکلوب دولشمش اولسه جفته دی
اولدی اسپن عم غریجه ضیم ان
قسلکندر یکبنج ترنک هم ان

کوك کبی یعنی سپهر اساسیرم
اولدی هم ریحان اوتنمق اولدی شرم
فام کونه کبی یعنی رزد فام
صارو شین کلکونه کل کبی همام
تون کلخن شام اغاجی مرخ در
کوشك کرخ اولدی بز زهم بر خدر
معنده نادان اوغافل دلوند
دخی تعنی بوق ساغشد ایدند
لاف اوروب سوز چینه یعنی ملند
هم یوز اولان حرون اولدی وتند
دی وداع ایتدی دیسك بدرود کرد
حمله وجنك ایتمکه دیرلر نبرد
اویانق بیدار وعاشق کرمدار
هم خشیل آهار ومحکم استوار
انجه یول بنا ایی هنجار در

اولو

اولو وتشکر باشی سالار در
بیصلو چیلق سوکوار و موشخار در
هم یومش کیشی بد دیرلو بردبار
اکلمق مویید ن افسانه سمر
هم یرنج بونجق شبه در قحبه غر
هم دخی خشخاش اولدی کوکنار
هم بیوك کوبه کلر در سوسمار
هم خزینه اولدی کنج وراز بسر
استیوجی کسه اولدی خوزه کر
ایکی کویدر راز ومرز دریچ
اول ولایته کرشهر دیر هریچ
هم علم بز شهرادیدر هم طراز
دی براغه آلته جلغوبه سار
لیز خور انددر زد راصمر لمق
هم بیوك کبر اولدی کرز اولدی جوموق

اسنمكدر خامیازه شاشی كاز
كر اولانینوس خرمن اولدی زاز
اسلك نفسی اورته یاپچی آبی تموز
دخی فی الجمله دیمكدر روهنوز
هم فسوس اولدی دخی حیف ایلمك
دخی هزل و بیهوده سوز سویلمك
چغز ایچی جركلو چپان دردنس
جركدر بر شهر ادیدر هم طبس
هم سنش طبع و سكالش حیله مكر
بوش كثرت یعنی جمع زید و بكر
بهلوبچه اولدی كنش خش و حش
بلخده شهر الدر اسفدر درخش
مغ كور شعله فروغ و هزل لاغ
قار كوسغ كیجه قراكوسی ماغ
هم نغول اولدی درك دخی كزاف

بیهوده

بوش یعنی كثرت

بیهوده سوز در عقلسز در نشاف
زشت خفریق و نشانه در هدف
قف در بر نوعه قپ قاو اولدی خف
قاشده آلنده چین آژنك در
صقلغ و آواز خنبك طنك در
هم نكالا در بغلتاق اولدی هنك
قوته دی شیوه لی محبوبه شنك
دخی جربك هزل اولدی چنكلوك
الی ایاغی اكری اولان ناسه خدوك
هم تبوراك ایكی تخته در كه خوش
بغلیوب چتلادوبن اورر كوده قوش
كوكجك و غملو خنك غمناكدر
ناوك اوقدر مشك اولی هم ناكدر
دخی نافرجام و دخی ناسزا
اول كشی اولا كه لایق اولمیا

خفریق قنا اولمش

قاشده و آلنده اولان چاتق

اونناق بشكنده اولان بغرداق دیدكلریدر

ناسه یعنی قناوت

معنده توزیم یعنی کستریم
ترکیبی دوشابلمبیر اغلم
هم شخولیدن دردر اوز موصفیر
هم نکوهیدن یاروب بچیما اکردیر
هم دخی توزیدن و تولیده نک
معنیسن قازنمق اکرنمق بلکی
هم بجار اجابنده آمون دکل
بر اوو ایه اوجاغه کانون دکل
حنز مابون درنکی خاتون دخی
بادشهلر اولدی کیهان ای اخی
سرتنی سرتنی یعنی غرغران
هم عشیره و قبیله دودمان
هم طرلغنمق ترنجیدن دردر
دخی اورته قیش ای بهمن دردر
ولدی فرسودن بوزیلوب اسکمک

دخی

دخی شادر و اندرز بیوك دوشك
اودمك قوللوغی توزیدن دردر
سغلیوب طتمق سپوزیدن دردر
طعنه بیغاره بزك اولدی فره
اولدی هم بر ایشده ارتقلق فره
دخی بیمك اولدی بیدن دخی
اولدی روزیدن زبونه سغبه دی
هم کرازیدن صلنمق بر طله
بوزك بوحلك عوزیدن واهله
نشتربن نشتربن کلی دردر تیره ماه
کوزه دیرلر اولو بولدر شاه راه
هم صوصمق مقدر زهیدن طنطنه
دی جغلدو یه و جای آوازینه
هم لوسیه دریواشه همده دخی
طوشغه دیرلر دشاجه ای اخی

دردره اوغلان طوغرمق زحمتی
کاغه نادان یاوه بلحل رشوتی

اولدی بخسیدن زبون اولمق ایکن
دمدمه آوازه شلّه فرج زن

خمره بلغور شورباسی هم کوبجک
خمره اولدی خوبدق قرمق ددک

ماهکانه ایلق اولدی بیشکاه
صدر فرزانه اولودر وقت گاه

یافه هدیان سوزکر اوله هرزه او
هرزه سوز سویلیجی در یاوه گو

دیدیلر باجیله اول برجینبره
ابق التینه الدی بتمایه قره

اولدی خرخر معنده زهی زهی
دی ایچی بوشنه تهی یعنی تهی

هم خدو نکرک تکومکدر تفو

هم قطو بر برکن امکدر رفو
کندر کله بیلغج معنیلری

اولدی کندوری ورشتان بوبری
دکله کل ابجد حسابن ای پسر

کم الفدن یایه دک بر بر صیر
صایی بیدن قافه دکین اون اکلیک

قافدن یوز یوز صیرلر غینه دک
جون حسابی ابجدی بلدک تمام

تحفه مک ناربخنی بل ای همام
بو حساب اوز روایت بو مصرعکدن شمار

قالدی سنده شاهدی بو یادکار
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

بو کتابی اوکرن ایچ آب حیات
شاهدی یدهر کم ایلرسه دعا
ایده محشرده شفاعت مصطفا

حلیهٔ حضرت عثمان
رضی الله عنه

حلیه‌سن اك لطیف عثمانك ایلدی بو جمله تحقیق و بیان

كَانَ عُثْمَانُ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ رَبْعَةً
حَسَنَ الْوَجْهِ رَقِيقَ الْبَشَرَةِ كَثِيرَ اللِّحْيَةِ
اَسْمَرَ اللَّوْنِ كَثِيرَ الشَّعَرِ ضَخْمَ الْكَرَادِيسِ
بَعِيدَ مَا بَيْنَ الْمَنْكِبَيْنِ وَيَشُدُّ اَسْنَانَهُ
بِالذَّهَبِ بِجَبِينِهِ نَكَاءُ جُدَرِيٍّ شَعْرُهُ قَدْ
كَسَا ذِرَاعَيْهِ مُشْرِفَ
الْاَنْفِ

وسط القامه ایدی اول دانا خیر محض اولسه نوله رتبا